

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження
критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам
господарювання для аудіовізуальних творів»

1. Мета

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для аудіовізуальних творів» (далі – Проект постанови) розроблено в Антимонопольному комітеті України (далі – Комітет) з метою:

1) імплементації відповідних положень Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію);

2) створення правових механізмів реалізації положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон);

3) забезпечення нормативно-правової бази під час здійснення оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для цілі підтримки культури та збереження культурної спадщини для виробництва й розповсюдження аудіовізуальних творів, що є культурним продуктом.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Згідно із частиною першою статті 267 Угоди про асоціацію для виконання зобов'язань, зазначених у статтях 262 – 266 цієї Угоди, Україна, зокрема, протягом трьох років із дати набрання чинності цією Угодою має прийняти національне законодавство про державну допомогу.

Пунктом 3 «d» статті 262 Угоди про асоціацію встановлено, що може вважатися сумісним із належним виконанням цієї Угоди допомога для підтримки культури та збереження культурної спадщини, якщо така допомога не має несприятливого впливу на умови торгівлі всупереч інтересам Сторін.

Відповідно до статті 264 Угоди про асоціацію Сторони домовились, що вони застосовуватимуть положення Угоди про асоціацію з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосуванням статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – ДФЄС), зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Союзу.

Згідно з Повідомленням Європейської комісії про державну допомогу для фільмів та інших аудіовізуальних творів від 15.11.2013 (2013/С 332/01) (далі – Повідомлення від 15.11.2013 (2013/С 332/01)) державна допомога, що надається для підтримки виробництва європейських аудіовізуальних творів має на меті популяризацію культури, а отже, така допомога може бути сумісною з ДФЄС відповідно до статті 107 (3) (d) цього Договору (згідно зі статтею 107 (3) (d) ДФЄС сумісною з внутрішнім ринком можна вважати допомогу, що сприяє культурному розвитку та збереженню культурної спадщини, якщо така допомога не впливає на умови торгівлі та конкуренцію в Союзі такою мірою, що це суперечить спільному інтересові). Повідомленням від 15.11.2013 (2013/С 332/01) встановлено спеціальні критерії оцінки допустимості державної допомоги для фільмів та інших аудіовізуальних творів відповідно до статті 107 (3) (d) ДФЄС.

Також критерії сумісності (допустимості) державної допомоги для аудіовізуальних творів передбачено розділом 1 «Загальні положення» та статтею 54 «Програми допомоги для аудіовізуальних творів» розділу 11 «Допомога для культури та збереження спадщини» Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 від 17.06.2014 про визнання окремих категорій допомоги сумісними з внутрішнім ринком при застосуванні статей 107 та 108 ДФЄС (зі змінами) (далі – Регламент Комісії (ЄС) № 651/2014 від 17.06.2014).

Слід підкреслити, що державна допомога для аудіовізуальних творів згідно з положеннями як Повідомлення від 15.11.2013 (2013/С 332/01), так і Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 від 17.06.2014 повинна підтримувати культурний продукт.

Відповідно до статті 8 Закону до повноважень Комітету як Уповноваженого органу з питань державної допомоги (далі – Уповноважений орган) належить, зокрема, визначення належності до державної допомоги заходів з підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, оцінювання допустимості державної допомоги для конкуренції, прийняття рішень, передбачених цим Законом.

Пунктом 4 частини першої статті 6 Закону встановлено, що державна допомога може бути визнана допустимою, якщо вона надається, зокрема, для цілі підтримки культури та збереження культурної спадщини, якщо вплив такої державної допомоги на конкуренцію є неістотним. Згідно із частиною другою статті 6 Закону Кабінет Міністрів України визначає критерії оцінки допустимості окремих категорій державної допомоги, що надається для цілей, передбачених частиною першою цієї статті. У цьому контексті є необхідним встановлення єдиного порядку та підходів до здійснення оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для аудіовізуальних творів.

Наразі в національному законодавстві відсутні критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для аудіовізуальних творів. Зазначене порушує дотримання принципу правової

визначеності під час реалізації повноважень Уповноваженого органу щодо здійснення оцінки допустимості державної допомоги на ціль, передбачену пунктом 4 частини першої статті 6 Закону, не забезпечує визначення на національному рівні підходів до оцінювання державної допомоги у цій сфері та, відповідно, унеможлиблює імплементацію відповідних положень Угоди про асоціацію.

Враховуючи, що Конституцією України закріплено стратегічний курс на набуття Україною повноправного членства в Європейському Союзі та що 14 грудня 2023 року Європейська Рада ухвалила рішення про початок переговорів з Україною до Європейського Союзу, для подальшої підготовки потрібно, зокрема, забезпечити функціонування удосконаленої системи моніторингу й контролю державної допомоги суб'єктам господарювання в Україні відповідно до вимог, передбачених Угодою про асоціацію.

У зв'язку з викладеним, прийняття та реалізація положень Проєкту постанови є одними з умов подальшої підготовки України до членства в Європейському Союзі, що вкрай важливо для України в період воєнного стану та післявоєнної відбудови держави.

Водночас у пункті 1 Плану заходів з удосконалення механізму державної допомоги суб'єктам господарювання, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.06.2022 № 476-р, щодо нормативно-правового забезпечення проведення моніторингу та здійснення контролю за наданням державної допомоги суб'єктам господарювання зазначено про розроблення та подання на розгляд Кабінету Міністрів України проєктів постанов Кабінету Міністрів України про критерії оцінки допустимості окремих категорій державної допомоги.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом постанови пропонується визначити критерії оцінки допустимості державної допомоги, яка надається суб'єктам господарювання для аудіовізуальних творів, а саме:

- мету й форми державної допомоги;
- категорії отримувачів державної допомоги;
- максимальний розмір державної допомоги, яка може надаватися;
- умови та спосіб розрахунку сукупного розміру державної допомоги;
- витрати, що можуть бути відшкодовані отримувачам державної допомоги.

4. Правові аспекти

Правовими підставами розроблення Проєкту постанови є:
Конституція України;

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;

Регламент Комісії (ЄС) № 651/2014 від 17.06.2014 про визнання окремих категорій допомоги сумісними з внутрішнім ринком при застосуванні статей 107 та 108 ДФЄС (зі змінами);

Повідомлення Європейської комісії про державну допомогу для фільмів та інших аудіовізуальних творів від 15.11.2013 (2013/С 332/01);

Закон України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання»;

Закон України «Про Антимонопольний комітет України».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація Проєкту постанови не матиме впливу на надходження та витрати державного чи місцевого бюджетів України, а тому фінансово-економічні розрахунки не наводяться.

Максимальний розмір державної допомоги для аудіовізуальних творів та відповідні способи його розрахунку, визначені пунктами 17 – 21 проєкту критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для спортивної інфраструктури, які пропонується затвердити Проєктом постанови (далі – проєкт критеріїв), передбачено підпунктами 2 – 4 пункту 52 Повідомлення від 15.11.2013 (2013/С 332/0) та пунктами 6 – 8 статті 54 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 від 17.06.2014; значення щодо здійснення отримувачами державної допомоги обсягу витрат або виробничої діяльності на відповідній території, вказані в пункті 20 проєкту критеріїв, встановлено пунктом 50 Повідомлення від 15.11.2013 (2013/С 332/0) і пунктом 4 статті 54 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 від 17.06.2014.

6. Позиція заінтересованих сторін

Публічні консультації будуть проведені відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Реалізація положень Проєкту постанови може стосуватися прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, тобто потребує позиції відповідних заінтересованих сторін: Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженого із захисту державної мови.

Проєкт постанови не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку.

Проект постанови не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тобто не потребує надсилання на розгляд Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

Проект постанови потребує погодження Міністерством фінансів України, Міністерством економіки України, Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством культури та інформаційної політики України, Державним агентством України з питань кіно, а також буде надіслано Державній регуляторній службі України для отримання позиції та Урядовому офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України для проведення експертизи на відповідність зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно-правовим, та праву Європейського Союзу (acquis ЄС).

Проект постанови буде надіслано Міністерству юстиції України для проведення його правової експертизи.

7. Оцінка відповідності

Проект постанови містить положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, а саме, зазначених у статтях 262 – 267 Угоди про асоціацію.

Водночас у Проекті постанови відсутні положення, що:

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних із корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Проект акта буде надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи Проекту постанови не проводилися.

8. Прогноз результатів

Прийняття Проекту постанови дозволить запровадити на національному рівні підходи до оцінювання державної допомоги суб'єктам господарювання для аудіовізуальних творів, забезпечить імплементацію відповідних положень Угоди про асоціацію та сприятиме дотриманню принципу правової визначеності під час реалізації повноважень Комітету при оцінці допустимості державної допомоги для цілі, передбаченої пунктом 4 частини першої статті 6 Закону.

Реалізація Проєкту постанови не матиме негативного впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема, забруднення утвореними відходами; інші суспільні відносини.

Реалізація Проєкту постанови матиме позитивний вплив на інтереси заінтересованих сторін.

Інформація у вигляді таблиці за запропонованою формою щодо впливу на інтереси заінтересованих сторін надається в додатку до пояснювальної записки.

Додаток: на 2 арк. в 1 прим.

Голова Комітету

Павло КИРИЛЕНКО

_____ 2024 р.

Додаток
до пояснювальної записки

Інформація про вплив реалізації акта на інтереси заінтересованих сторін

Заінтересована сторона	Вплив реалізації Проекту постанови на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава	Позитивний	Запровадження на національному рівні підходів до оцінювання державної допомоги суб'єктам господарювання для аудіовізуальних творів, забезпечення імплементації відповідних положень Угоди про асоціацію, забезпечення дотримання принципу правової визначеності під час реалізації повноважень Комітету при оцінці допустимості державної допомоги для цілі, передбаченої пунктом 4 частини першої статті 6 Закону
Громадяни	Позитивний	Запровадження чітких та рівних для всіх суб'єктів господарювання підходів до оцінювання державної допомоги для аудіовізуальних творів сприятиме забезпеченню захисту та розвитку конкуренції на відповідних ринках, підвищенню прозорості та ефективності управління ресурсами держави та місцевими ресурсами. Внаслідок цього громадяни отримуватимуть послуги належної якості за обґрунтованими цінами
Суб'єкти господарювання (отримувачі державної допомоги)	Позитивний	Визначення мети й форм державної допомоги, категорій отримувачів державної допомоги, максимального розміру державної допомоги, яка може надаватися, умов та способу розрахунку сукупного розміру державної допомоги, витрат, що

		можуть бути відшкодовані отримувачам державної допомоги, які передбачені Проектом постанови, забезпечить для суб'єктів господарювання, що здійснюють виробництво та/або розповсюдження аудіовізуальних творів, визначення умов, за яких державна допомога є допустимою, що підвищуватиме прозорість функціонування системи державної допомоги й розвиток конкуренції
--	--	--
